

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C180 – FIN9**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 30 maart 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het niet doorstorten van de heffing op lpg-voertuigen door de federale regering 3

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de uitbreiding van de doelgroep voor het sociaal tarief onroerende voorheffing voor verhuring via sociale verhuurkantoren 5

■

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het niet doorstorten van de heffing op lpg-voertuigen door de federale regering

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Voorzitter, minister, blijkbaar vinden de collega's dit geen belangrijke vraag of hebben ze andere belangrijke activiteiten te doen. Maar goed, we beginnen eraan.

Minister, reeds enige tijd kijkt de Vlaamse Regering uit naar de overheveling van de inning van de verkeersbelasting. Door deze bevoegdheidsoverdracht wil de Vlaamse Regering zelf een sturend verkeersbelastingssysteem invoeren waarbij men een vergroening van het wagenpark in Vlaanderen wil creëren.

Oorspronkelijk was de overname gepland voor 1 januari 2010. De personeelsproblematiek alsook historische dossiers bemoeilijken de overheveling. De verkeersbelasting wordt dus nog steeds geïnd door de federale regering, die op haar beurt de geïnde gelden wel doorstort naar de gewesten. Bij brief van 10 februari 2010 deelde federaal minister van Financiën Reynders u mee dat hij vanaf nu de aanvullende verkeersbelasting op lpg niet meer beschouwt als een gewestbelasting. De redenering is dat de aanvullende verkeersbelasting niet uitdrukkelijk wordt vermeld in de opsomming van gewestbelastingen in artikel 3, paragraaf 10 tot en met 12 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten.

Deze eenzijdige beslissing van de federale overheid komt er nadat ze jarenlang, meer bepaald sinds 1989, deze belasting wel aan de gewesten heeft doorgestort als onderdeel van de totale ontvangsten van de verkeersbelasting. Om te verantwoorden dat die belasting tot op heden altijd werd doorgestort naar de gewesten, wordt aangevoerd dat deze belastingsopbrengst statistisch gezien altijd als onderdeel was opgenomen in een globaal bedrag dat betrekking heeft op de totaliteit van de verkeersbelastingen. Voor de inkomsten vanaf 1 januari 2010 is de minister van Financiën in elk geval niet meer van plan om deze belasting nog verder door te storten naar de gewesten.

Het Waalse Gewest was hier bijzonder boos om en kaartte dit aan op het Overlegcomité waarin de opheffing werd gevraagd van deze beslissing. Het inkomstenverlies dat het Waalse Gewest zou ondervinden indien deze beslissing wordt doorgevoerd, wordt geraamd op 2.100.000 euro, gebaseerd op cijfers voor het jaar 2008. Het inkomstenverlies dat Vlaanderen hierdoor zal lijden heb ik op basis van 2008 niet kunnen achterhalen. In 2005 ging het om 6.045.207,84 euro. Feit is echter dat er vanuit de Vlaamse Regering blijkbaar geen enkel signaal werd gegeven aan de federale regering over het inhouden van de reeds jaren doorgestorte heffing voor lpg-voertuigen.

Minister, wat is het inkomstenverlies dat Vlaanderen zou lijden door het niet doorstorten van de heffing op lpg-wagens? Waarom heeft de Vlaamse Regering, net zoals het Waalse Gewest, geen krachtig signaal gegeven dat het plots stopzetten van de doorstorting van de heffing op lpg tot inkomstenverlies zou lijden voor de gewesten, en bijgevolg het spijzen betekent van de federale begroting? Zal de Vlaamse Regering nog stappen zetten net zoals het Waalse Gewest? Welk standpunt heeft de Vlaamse Regering ingenomen? Wat is de stand van zaken? Is er nog overleg geweest na het bewuste Overlegcomité?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, collega's, wij hebben de brief van minister Reynders gekregen waarin hij zegt dat de aanvullende verkeersbelasting voor heel België 6,17 miljoen euro is voor het jaar 2008. De som wordt niet afzonderlijk doorgestort, maar samengevoegd met de rest van de verkeersbelasting zodat ook wij geen precieze cijfers hebben. Het Vlaamse

Gewest ontvangt jaarlijks naar schatting tussen 3 en 4 miljoen euro inkomsten van de aanvullende verkeersbelasting.

Zoals u terecht zegt, is dit aangekaart op het Overlegcomité. Mijn collega van het Waalse Gewest heeft dit het eerst aangekaart. Wij hebben ons uiteraard onmiddellijk aangesloten. Zoals vaak gebeurt in het Overlegcomité, wordt er doorverwezen naar een werkgroep. Die werkgroep moet uitspitten waarom en op welke wettelijke basis minister Reynders deze eenzijdige beslissing heeft genomen. Nadat die werkgroep is samengekomen, zal ik in samenspraak met de Vlaamse Regering beslissen hoe we de belangen van het Vlaamse Gewest kunnen vrijwaren. Ik heb voordien al aan minister Reynders, ongeveer gelijktijdig met het Overlegcomité, ook per brief aangedrongen om de verkeersbelasting in haar volledigheid door te storten naar het Vlaamse Gewest zoals dat in het verleden gebeurde. Het standpunt van de Vlaamse Regering is heel duidelijk. De aanvullende verkeersbelasting maakt deel uit van de verkeersbelasting en werd door het Lambermontakkoord overgedragen aan het Vlaamse Gewest.

Ik kan u enkele elementen – niet in extenso – geven waarom de Vlaamse Regering er steeds is van uitgegaan en nog van uitgaat dat de aanvullende verkeersbelasting een gewestelijke belasting is. Ten eerste heeft de Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën de aanvullende verkeersbelasting in het verleden ook altijd doorgestort.

Ten tweede maakt het deel uit van titel 2 van de verkeersbelastingen. In de voorbereidende werken van de bijzondere financieringswet wordt nergens vermeld dat de aanvullende verkeersbelasting uit de titel werden gehaald.

Ten derde worden de bevoegdheidspakketten steeds in hun geheel overgedragen. Het Grondwettelijk Hof bevestigde dit in zijn arrest van 17 maart 2004. Met andere woorden: het Grondwettelijk Hof ziet in de structuur van het wetboek een argument om te oordelen over de bevoegdheden van de gewesten en de federale overheid. Gewoon omdat het redactioneel een ondeelbaar geheel is, heeft het Grondwettelijk Hof gezegd dat het geheel is overgedragen omdat er geen enkele precisering is van de bijzondere wetgever dat dit niet het geval zou zijn. Er is al een uitspraak geweest in verband met schenkingsrechten.

Ten vierde geeft de wetgever bewust geen definitie van de overgedragen belastbare materie. Dit werk wordt overgelaten aan fiscale rechters.

Ten vijfde is er in de voorbereidende werken sprake van verkeersbelastingen, in het meervoud, en niet van de verkeersbelasting.

Ten zesde rangschikt de Hoge Raad van Financiën de aanvullende verkeersbelasting bij de gewestelijke belastingen in het rapport ‘Inventaris van de Milieuheffingen’ van juli 2004.

Ten slotte neemt vanaf 1 januari 2011 het Vlaamse Gewest de verkeersbelasting over. In de hypothese dat de aanvullende verkeersbelasting geen gewestbelasting zou zijn, neemt de Vlaamse dienst de dienst verkeersbelasting over, maar zonder die aanvullende, die dan federaal zou moeten worden geïnd. Dat zou een absurde situatie zijn. Dat is effectief een hypothese. Het is een motivatie om ons aan ons standpunt te houden en dat ook verder te verdedigen als de werkgroep er komt en ook wanneer de Vlaamse Regering een beslissing neemt als er een conclusie zou zijn dat de beslissing van minister Reynders niet aangepast wordt.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Voorzitter, minister, ik dank u voor het antwoord. U hebt ondertussen duidelijk gemaakt dat de Vlaamse Regering ook niet akkoord gaat met de beslissing van minister Reynders. Het is nu wel even wachten op de werkgroep, die er absoluut moet komen. U zult er in het Overlegcomité moeten op blijven aandringen dat dit zeker wordt opgevolgd. Minister, ik wil u vragen om een krachtig signaal te geven aan de federale regering dat Vlaanderen niet aanvaardt dat minister Reynders eigenhandig

beslissingen neemt en zelfs juridische argumenten naast zich neerlegt. Het wordt zeker opgevolgd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de uitbreiding van de doelgroep voor het sociaal tarief onroerende voorheffing voor verhuring via sociale verhuurkantoren

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Voorzitter, minister, collega's, het Wetboek van de inkomstenbelastingen voorziet in twee tarieven wat betreft onroerende voorheffing: enerzijds is er het gewone tarief, anderzijds is er het sociale tarief. Dit sociale tarief is momenteel alleen van toepassing op sociale huurwoningen van een beperkt aantal instanties, namelijk de sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's), OCMW's, gemeenten en het Vlaams Woningfonds.

Minister, de afgelopen jaren zijn de sociale verhuurkantoren (SVK) een zeer belangrijke speler geworden op de private huurmarkt. Een SVK huurt woningen van particuliere eigenaars en verhuurt die door aan sociaal kwetsbare huurders. Ik hoef u niet te zeggen dat de SVK's een uitgesproken sociale opdracht hebben. Ze verhuren meestal aan kwetsbare huurders die het moeilijk hebben om op de private huurmarkt een betaalbare en kwaliteitsvolle huurwoning te vinden.

De SVK's proberen hierop in te spelen door zelf woningen op de private huurmarkt te huren om die dan onder te verhuren aan een sociale huurprijs. Het aantal woningen dat via SVK's wordt aangeboden, is de afgelopen jaren voorzichtig gegroeid, maar is nog niet spectaculair te noemen en blijft onvoldoende om de vraag in te vullen.

Het systeem van verhuur via een SVK wordt nochtans als zeer positief geëvalueerd. Het biedt heel veel voordelen, zowel voor de eigenaar, die gegarandeerd een stipte betaling heeft van de huurprijs én een verzekerde verhuring, als voor de huurder, die een faire huurprijs heeft en een kwalitatieve woning conform de kwaliteitsnormen.

Vandaag kunnen private eigenaars die een woning via een SVK verhuren niet genieten van het sociale tarief inzake onroerende voorheffing. In het Vlaams regeerakkoord wordt nochtans bepaald dat er zal worden gestreefd om het privéaanbod aan kwalitatieve en betaalbare huurwoningen met fiscale en financiële stimuli te verhogen. Minister, ook in uw beleidsnota neemt u zich voor om in een gelijke behandeling te voorzien voor alle sociale huurwoningen zoals gedefinieerd in de Vlaamse Wooncode.

Zult u de nodige aanpassingen doen om het sociale tarief onroerende voorheffing uit te breiden naar sociale verhuurkantoren en die fiscaal gelijk te behandelen met de andere sociale woonorganisaties? Voorziet u in een timing voor de uitbreiding van de doelgroep sociaal tarief onroerende voorheffing? Wat zijn eventuele obstakels die een spoedige fiscaal gelijke behandeling in de weg staan? Wat zijn de mogelijke budgettaire implicaties van de maatregel?

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Voorzitter, minister, ik wil me enigszins aansluiten bij de vraag. Deze vraag beklemtoont nogmaals dat zich op het vlak van vermindering van onroerende voorheffing voor bepaalde doelgroepen een alomvattende aanpassing in de wetgeving opdringt. Ik verwijs naar het voorstel van resolutie dat wij hebben ingediend in het kader van de vermindering naar bepaalde doelgroepen. De vraag van mevrouw Hostekint toont

nogmaals aan dat zich substantiële wijzigingen opdringen. We zullen eerder naar dergelijke substantiële wijzigingen moeten gaan kijken en niet geval per geval gaan oplappen. We moeten dat meenemen in een studie betreffende de wijzigingen onroerende voorheffing en eventuele andere Vlaamse belastingen.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, eerst en vooral wil ik niet ontkennen dat de SVK's een uitgesproken sociale opdracht op de woonmarkt hebben. Dat moet duidelijk zijn.

Ik zou hier echter van de gelegenheid gebruik willen maken om de aandacht te vestigen op de sfeerschepping in de vraagstelling van mevrouw Hostekint. We moeten af van het vooroordeel dat de woningen op de private markt allemaal van ondergeschikte kwaliteit zijn en dat de woningen die door de SVK's of door SHM's worden verhuurd de beste woningen zijn. Op dit vlak is een mentaliteitswijziging noodzakelijk.

Volgens mevrouw Hostekint zijn de woningen op de private markt vaak ongeschikt of aftands. Ik wil er echter op wijzen dat de woningen die op de private huurmarkt worden aangeboden aan de Vlaamse Wooncode moeten voldoen. Indien die woningen ongeschikt of aftands zijn of niet aan de kwaliteitsnormen voldoen, zijn er mogelijkheden om de eigenaars hierop aan te spreken.

Ik zou de minister nog een tip willen geven. Eigenlijk zou het sociaal tarief inzake de onroerende voorheffing niet afhankelijk mogen zijn van wie precies verhuurt. Het zou niet enkel om de SVK's en de SHM's, maar ook om de private verhuurders moeten gaan. Volgens ons zou het zwaartepunt bij de toekenning van het sociaal tarief inzake de onroerende voorheffing niet bij de verhuurder moeten liggen. Dit zou afhankelijk moeten zijn van de persoon aan wie de verhuurder verhuurt.

De voorzitter: De heer Verougstraete heeft het woord.

De heer Christian Verougstraete: Voorzitter, ik wil me even aansluiten bij het punt dat mevrouw Hostekint naar voren heeft gebracht. Ik heb zelf ervaren dat heel wat eigenaars zich ten opzichte van de SVK's enigszins aarzelend opstellen. Daar is in de loop der jaren een kentering in ontstaan. We mogen niet uit het oog verliezen dat 80 percent van onze onroerende markt in de handen van eigenaars is. We zitten nog met 20 percent huurders. Een percentage van de huurmarkt bestaat uit sociale verhuur. De rest zijn private verhuurders.

Een van de redenen waarom eigenaars hun eigendom hebben verkocht, is het feit dat ze geen zekerheid meer hebben over de correcte betaling van de huur. De SVK's hebben in dit verband een gat in de markt gevonden. Een van de voordelen van de SVK's is dat ze de eigenaars met betrekking tot de betaling van de huur een garantie bieden.

Om die reden vind ik dat de Vlaamse Regering door middel van fiscale maatregelen, waaronder eventueel een vermindering van de onroerende voorheffing, de eigenaars enige steun zou kunnen verlenen. Op die manier zouden de eigenaars worden gestimuleerd om een SVK hun eigendom te laten verhuren.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, in de eerste plaats wil ik me aansluiten bij het punt dat mevrouw Hostekint naar voren heeft gebracht. Aangezien dit eigenlijk voor zich spreekt, zal ik de motivering niet herhalen.

Mevrouw Hostekint heeft onder meer naar het Vlaams regeerakkoord verwezen. Ook in mijn beleidsnota heb ik in de gelijke behandeling van alle sociale huurwoningen voorzien. Woningen die door een SVK worden verhuurd en andere woningen moeten van het verlaagd sociaal tarief kunnen genieten.

We hebben al eens bekeken wat zou moeten gebeuren en hoe dat zou moeten gebeuren. Ik heb besloten dat we niet overhaast te werk kunnen gaan. Misschien moet ik dit, zoals

mevrouw Smaers heeft gesuggereerd, eerst in een breder kader plaatsen. Ze heeft hier zeker een punt.

Ik wil uiteraard overleg plegen met de andere leden van de Vlaamse Regering. Het betreft hier niet louter een fiscale maatregel, het gaat hier ook om het huisvestingsbeleid. Het lijkt me dan ook aangewezen met de bevoegde minister van gedachten te wisselen. We moeten dit samen aanpakken. Bovendien wil ik erop toezien dat de administratieve lasten tot een minimum beperkt blijven. Het lijkt me zinloos dit allemaal moeilijk te maken.

Er zijn ook nog een aantal potentiële obstakels. Er moet een akkoord worden gesloten over de aanlevering van de benodigde gegevens. De uitbreiding van het sociaal tarief moet technisch uitvoerbaar worden gemaakt. Er moet een akkoord worden gesloten over de eventuele compensatie van de lokale besturen voor de gederfde inkomsten. We moeten met al deze elementen rekening houden.

Daarnaast wil ik me ook eerlijk opstellen met betrekking tot de werklust voor het betrokken departement. We werken momenteel volop aan de overname van de verkeersbelasting. De huidige capaciteit en inzet van de mensen maakt het niet eenvoudig deze opdracht er nog bij te nemen. We werken er in elk geval aan verder.

Ik denk dat de implementatie van het verlaagd tarief in de loop van de periode 2012-2013 tot stand zou kunnen komen. De budgettaire implicaties zullen met het oog op deze timing worden onderzocht.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Het zal de minister niet verbazen dat ik op een iets ander of iets concreter antwoord had gehoopt. Wat de gelijke behandeling van alle sociale woonorganisaties betreft, denk ik dat we het allemaal eens zijn. Dat is eigenlijk de logica zelf.

Zoals de minister heeft bevestigd, hebben de SVK's een sociale opdracht. Ze kunnen de verhuur op de private huurmarkt in belangrijke mate stimuleren. Dit geldt niet het minst voor de mensen die het momenteel moeilijk hebben om een kwaliteitsvolle en betaalbare woning te vinden. Ik hoop dat hier snel werk van zal worden gemaakt.

Het antwoord van de minister heeft me niet zo hoopvol gestemd. Ik ben het ermee eens dat we bepaalde zaken in een globaal kader moeten plaatsen. Dit mag echter geen excuus zijn om het op de lange baan te schuiven.

Als reactie op de opmerking van mevrouw De Waele over de sfeerschepping in mijn vraagstelling wil ik erop wijzen dat Vlaanderen momenteel 300.000 slechte woningen telt. Het merendeel hiervan maakt deel uit van de private huurmarkt. Dat is geen sfeerschepping: deze cijfers zijn op diverse woononderzoeken gebaseerd.

Hoewel de minister nog een aantal zaken moet onderzoeken en met de andere leden van de Vlaamse Regering moet bespreken, hoop ik dat hier snel werk van kan worden gemaakt.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, ik ben blij dat de minister ook aandacht aan de compensatie van de lokale besturen heeft geschonken. Dat is een bekommernis die bij veel aanwezigen leeft. Dit punt komt straks trouwens nog uitgebreid aan bod.

Daarnaast wil ik nog een algemene opmerking maken. Er wordt hier regelmatig gevraagd de Vlaamse decreetgeving betreffende de onroerende voorheffing, de registratierechten, de sociale tarieven en de abattementen aan te passen. Mij lijkt het gepast dit allemaal eens globaal te bekijken. Nu brengen we steeds incrementeel links en rechts kleine verbeteringen aan. Een globale evaluatie lijkt me de komende maanden of jaren zeker op zijn plaats.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■